

Sygn. akt VII Pa 41/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 sierpnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział VII Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Jarosław Łukasik (spr.)

Sędziowie: SSO Izabela Gruszkowska

SSO Bożena Lichota

Protokolant sekr.sądowy Wioletta Bugajska

po rozpoznaniu w dniu 22 sierpnia 2013r. w Krakowie na rozprawie

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości (...) Spółka z o. o. w K.
w upadłości likwidacyjnej

przeciwko E. A. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie Wydział IV Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2013 r. sygn. akt IV P 82/12/N

I. Zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że oddala powództwo i zasądza od Syndyka Masy Upadłości (...) Spółka z o. o. w K. w upadłości likwidacyjnej na rzecz E. A. (1) 1800 (jeden tysiąc osiemset) zł tytułem kosztów postępowania.

II. Zasądza od Syndyka Masy Upadłości (...) Spółka z o. o. w K.
w upadłości likwidacyjnej na rzecz E. A. (1) 930 (dziewięćset trzydzieści) zł tytułem kosztów postępowania odwoławczego.

Sygn. akt VII Pa 41/13

UZASADNIENIE

Syndyk masy upadłości (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. w upadłości likwidacyjnej wniósł o zasądzenie od E. A. (1) kwoty 15.051,98 złotych wraz z należnymi odsetkami liczonymi:

- od kwoty 4.724 złote od dnia 10 lutego 2009r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 4.724 złote od dnia 10 marca 2009r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 3.980,72 złotych od dnia 10 kwietnia 2009r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 1.623,26 złote od dnia 10 maja 2009r. do dnia zapłaty

oraz zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Wg pozwu, kwota objęta roszczeniem stanowiła bezpodstawnie wypłaconą pozwanej części wynagrodzenia miesięcznego za pracę, ponieważ tytułem do wyższego niż poprzednio wynagrodzenia były opisane pozwem aneksów do umowy o pracę, sporządzone – w ocenie Syndyka- przez pozwaną i A. S., w innych w datach niż wynika z tekstu umów i w okresie sześciu miesięcy przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości. Wg strony powodowej Aneksy miały na celu wyprowadzenie majątku ze spółki na szkodę jej wierzycieli, ponieważ pozwana w chwili ich zawierania wiedziała o złej sytuacji finansowej Spółki, której była udziałowcem .

Pozwana zaprzeczyła twierdzeniom pozwu. Wskazała m.in., że wynagrodzenie miesięczne w wysokości jak określona w aneksach, było jej wypłacane przez spółkę nieprzerwanie od marca 2008 roku a aneks do umowy o pracę podpisany w dniu 29 lutego 2008r. wynikał z podjętej dzień wcześniej uchwały nadzwyczajnego zgromadzenia wspólników odnośnie wynagrodzenia pozwanej i został zawarty w imieniu spółki przez podpisanego na nim A. S. który działał, jako pełnomocnik spółki na podstawie art. 210 ksh i był ustanowiony uchwałą NZW.

Wyrokiem z dnia 23 stycznia 2013 r. Sąd Rejonowy dla Krakowa - Nowej Huty w Krakowie Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych zasądził (pkt. I) od pozwanej E. A. (1) na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w K. kwotę 15 051,98 zł z ustawowymi odsetkami liczonymi od następujących kwot:

- 4 724 zł od dnia 10.02.2009r. do dnia zapłaty,
- 4 724 zł od dnia 10.03.2009r. do dnia zapłaty,
- 3 980,72 zł od dnia 10.04.2009r. do dnia zapłaty,
- 1 623,26 zł od dnia 10.05.2009r. do dnia zapłaty

oraz kwotę 1 800 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (pkt. II) i nakazał ściągnąć od pozwanej E. A. (1) na rzecz Skarbu Państwa – kasa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Nowej Huty w Krakowie 753 zł tytułem opłaty od pozwu, od której uiszczenia powód był zwolniony (pkt. III).

Sąd Rejonowy ustalił, że od chwili zawiązania (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. jedynymi udziałowcami w Spółce byli M. A. i jego żona, pozwana E. A. (1). E. A. (1) pełniła funkcję członka zarządu do dnia 5 grudnia 2008r., a M. A. pełnił funkcję prezesa zarządu do dnia 12 grudnia 2008r, gdy prezesem zarządu został A. S..

Pod koniec kwietnia 2009r. złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K. a upadłość ogłoszona została w dniu 20 lipca 2009r..

W dniu 1 października 2001r. pozwana zawarła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w K. umowę o pracę w charakterze specjalisty ds. ubezpieczeń, za wynagrodzeniem 1.000 zł miesięcznie. W kolejnych latach wynagrodzenie pozwanej podwyższano w oparciu o przepisy dotyczące wynagrodzenia minimalnego. Od marca 2008 r. E. A. (1)otrzymywała. wynagrodzenie za prace wykonywana na podstawie ww. umowy o prace w wysokości 6.000 zł brutto miesięcznie.

Po 12 grudnia 2008r. A. S., jako prezes zarządu (...) Sp. z o.o. zawarł z pozwaną E. A. (1)aneks do umowy o pracę z dnia 1 października 2001r., na którego mocy, wynagrodzenie pozwanej zostało podwyższone z kwoty minimalnego wynagrodzenia do kwoty 6.000 zł. Obowiązki pozwanej nie zostały zwiększone ani zmienione. Na przedmiotowym aneksie, obok podpisu A. S. widnieje jego pieczętka, jako prezesa zarządu. Aneks został celowo datowany na dzień 29 lutego 2008r., gdyż spółka znajdowała się w grudniu 2008r. w złej kondycji finansowej – na koniec roku obrotowego 2008 odnotowano stratę w wysokości 43.374,79 zł, (podczas gdy w poprzednim roku działalność przyniosła zysk), spółka posiadała nieuregulowane zobowiązania finansowe względem swoich kontrahentów i E. A. (1) chciała sprawić

wrażenie, że już od marca 2008r., czyli na długo przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, przysługiwało jej uprawnienie do otrzymywania wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł.

Opisany stan faktyczny ustalił Sąd w oparciu o wskazane w uzasadnieniu wyroku dowody z dokumentów prywatnych w sytuacji, gdy poza aneksem datowanym na dzień 29 lutego 2008r. nie były one kwestionowane w toku postępowania przez żadną ze stron i nie budziły wątpliwości Sądu.

Sąd uznał, że aneks opatrzony datą 29 lutego 2008 r., został podpisany przez osoby wskazane w jego treści, ale nie w dacie na nim wskazanej. Sąd wywiódł to w oparciu o fakt, że protokół nadzwyczajnego walnego zgromadzenia wspólników (w aktach sprawy karty 70 i 71), wg którego wynagrodzenie E. A. (1) ulegnie podwyższeniu do kwoty 6.000 zł, zawiera dwie różne daty jego sporządzenia, tj. datę 28 lutego 2008r. oraz 4 grudnia 2008r., co świadczyć miało, że był sporządzony komputerowo na wzorze protokołu z innego posiedzenia wspólników, z grudnia 2008r. Sąd za istotne uznał, że na aneksie datowanym 29 lutego 2008r., gdy prezesem zarządu był M. A., widnieje podpis i pieczęć służbowa prezesa zarządu A. S., który funkcję tę objął dopiero 12 grudnia 2008r. i nie mógł wcześniej używać pieczętki Prezesa, a wedle jednoznacznych twierdzeń pozwanej, A. S. miał przy sporządzaniu aneksu działać, jako pełnomocnik spółki, a nie, jako członek zarządu. Dlatego Sąd stwierdził, że przedmiotowy aneks został podpisany nie wcześniej niż 12 grudnia 2008r., czyli dopiero po tym, jak A. S. został prezesem zarządu.

Ponieważ aneks został podpisany najwcześniej pod koniec roku obrotowego (w grudniu), w którym spółka odnotowała straty, a niedługo potem (w kwietniu 2009r.) złożony został wniosek o ogłoszenie upadłości, Sąd nie dał wiary pozwanej, co do twierdzeń, że kondycja finansowa spółki była w chwili podpisywania aneksu dobra. W ocenie Sądu, w świetle wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego nie jest prawdopodobne, aby dobrze prosperująca firma w ciągu zaledwie kilku miesięcy, z powodu zmian na rynku walutowym została doprowadzona do upadłości obejmującej likwidację majątku. W ocenie Sądu pozwana, jako udziałowiec i członek zarządu spółki, już na długo przed podpisaniem aneksu wiedziała, że spółka ma problemy z regulowaniem bieżących zobowiązań i że wobec tego złożony będzie wniosek o ogłoszenie upadłości.

W ocenie Sądu pierwszej instancji roszczenie powoda znalazło oparcie w treści art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i 2 k.c., które, w świetle art. 300 k.p., mają zastosowanie w stosunkach z zakresu prawa pracy, co potwierdził Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 6 marca 2012 r. (sygn. I PK 149/11, Lex nr 1112359) w sprawie dotyczącej roszczenia o zwrot wypłaconego pracownikowi wynagrodzenia, w którym zaznaczono jednak, że obowiązek zwrotu ogranicza się zasadniczo do sytuacji, w których pracownik ma świadomość nienależności świadczenia (art. 409 w zw. z art. 410 § 1 k.c. i w zw. z art. 300 k.p.).

Według Sądu, ponieważ aneks do umowy o pracę, dotyczący podwyższenia wynagrodzenia pozwanej do kwoty 6.000 zł został podpisany nie wcześniej niż 12 grudnia 2008r., czyli pod koniec roku obrotowego, w którym (...) Sp. z o.o. nie odnotowała zysku, lecz stratę w wysokości 43.374,79 zł i miało to miejsce kilka miesięcy przed złożeniem wniosku o ogłoszenie upadłości, pozwana (jako jeden ze wspólników i członków zarządu) miała świadomość złej kondycji finansowej spółki i wiedziała, że w razie ogłoszenia upadłości zarząd majątkiem zostanie objęty przez syndyka, który podejmie czynności mające na celu zaspokojenie wierzycieli spółki z masy upadłości. W tym kontekście Sąd uznał czynność prawną polegającą na zawarciu aneksu do umowy podwyższającego wynagrodzenie pozwanej – w sytuacji, gdy nie wykazano, by szło za tym zwiększenie zakresu jej obowiązków – za zmierzającą do przysporzenia majątkowego po stronie E. A. (1) kosztem majątku spółki i do pokrzywdzenia jej wierzycieli. Według Sądu pierwszej instancji, do takiej oceny prowadzą zasady współżycia społecznego, gdyż czynność prawna, o jakiej mowa wyżej, nie została podjęta w interesie spółki, której zdolność do wywiązania się z zobowiązań wobec kontrahentów zmniejszyła się wraz z uszczupleniem jej majątku i doszło do naruszenia zasady lojalności pracownika wobec spółki – pracodawcy. Ponieważ omawiana czynność prawna miała na celu pokrzywdzenie wierzycieli spółki, a więc zostały naruszone także zasady pewności obrotu gospodarczego oraz uczciwości i rzetelności w relacjach handlowych.

Sąd Rejonowy stwierdził w konkluzji, że zanegowanie mocy prawnej postanowień umownych dotyczących wynagrodzenia i oświadczenia woli przyznającego dodatkowe prawa może mieć podstawę w ogólnych przesłankach ważności czynności prawnej (art. 58 k.c. w zw. z art. 300 k.p.) lub wad oświadczenia woli (art. 82-88 k.c. w związku z art. 300 k.p.), a co za tym idzie istnieje możliwość dochodzenia w prawie pracy zwrotu nienależnie pobranego świadczenia. W ocenie Sądu pierwszej instancji, o złej woli E. A. (1) przy zawarciu aneksu do umowy o pracę ustalającego wynagrodzenie pozwanej na poziomie 6.000 zł miesięcznie świadczy fakt, że po dniu 12 grudnia 2008r. - na kilka miesięcy przed wystąpieniem spółki z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, (o czym pozwana, jako wspólnik niewątpliwie wiedziała) - postanowiła potwierdzić na piśmie kwotę wynagrodzenia, którą już od wielu miesięcy faktycznie otrzymywała. Sąd wywiódł, że jeżeli zamiarem pozwanej nie było „wyprowadzenie” z majątku spółki środków pieniężnych, a co za tym idzie pokrzywdzenie wierzycieli i jeżeli w chwili podpisywania tego aneksu zakładała, że spółka jest w dobrej kondycji finansowej, to należało uznać, że nie było powodu, by pozwana zmieniała istniejący stan rzeczy, tzn. by mimo braku pisemnych uzgodnień w tej kwestii nadal otrzymywała wynagrodzenie w kwocie 6.000 zł. Działania pozwanej podjęte nagle po wielu miesiącach faktycznego pobierania wynagrodzenia we wspomnianej wyżej wysokości, a na kilka miesięcy przed ogłoszeniem upadłości spółki, zmierzające do udokumentowania rzekomego uprawnienia do takiego wynagrodzenia i to w sposób nieetyczny (antydatowanie aneksu do umowy), ocenić należy, jako próbę uzasadnienia w istocie bezpodstawnego uszczuplenia majątku spółki, (co najmniej od dnia 12 grudnia 2008r.) kosztem jej wierzycieli. Dążenie do pisemnego potwierdzenia wysokości pobieranego wynagrodzenia nasunęło Sądowi wniosek, że pozwana była przeświadczona, że dopóki tego nie uczyni, wynagrodzenie w kwocie przewyższającej wynagrodzenie minimalne pobiera w sposób nieuprawniony. Sąd zauważył, że z akt sprawy nie wynika, by pozwana w okresie od marca 2008r. do grudnia 2008r. pobierała wynagrodzenie w kwocie 6.000 zł za zgodą spółki wyrażoną poprzez osobę upoważnioną do jej reprezentowania, a o wysokości wypłacanego sobie wynagrodzenia zdecydował w sposób samowolny i wbrew treści art. 210 § 1 k.s.h. zarząd spółki w osobach M. i E. A. (1). Praktykę wypłacania sobie przez członków zarządu spółki, w tym pozwaną E. A. (1), wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł od marca 2008r. do końca okresu, w którym pełnili funkcje członków zarządu, mimo braku w tym zakresie uzgodnień ze spółką (aneks do umowy podpisany został po dniu 12 grudnia 2008r.) uznał Sąd za naganną, ale ocenę prawną tejże praktyki ocenił Sąd jako irrelevantną dla rozstrzygnięcia sprawy, ponieważ okres ten nie był objęty żądaniem pozwu.

Ostatecznie Sąd, w oparciu o art. 58 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p., uznał, że czynność prawna polegająca na zawarciu aneksu do umowy o pracę, mocą którego wynagrodzenie E. A. (1) zostało ustalone na poziomie 6.000 zł miesięcznie brutto, była sprzeczna

z zasadami współżycia społecznego, a ponieważ nie została konwalidowana, to była nieważna w zakresie przyznającym pozwanej wynagrodzenie w wysokości przewyższającej obowiązującą poprzednio kwotę minimalnego wynagrodzenia i że dlatego należało wypłacone pozwanej wynagrodzenie, w części przewyższającej kwotę minimalnego wynagrodzenia za okres od stycznia do maja 2009r., traktować jako świadczenie nienależne podlegające zwrotowi na zasadzie z art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 2 k.c. w zw. z art. 300 k.p..

Odnosnie art. 128 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 lutego 2003r. - Prawo upadłościowe i naprawcze (t.j. Dz. U. z 2012 r., poz. 1112), wskazanego przez Syndyka jako podstawa prawna roszczenia, Sąd (opierając się na treści przepisu i poglądzie z uzasadnienia Sądu Najwyższego z wyroku z dnia 2 grudnia 2010 r. o sygn. II PK 126/10, OSNP 2012/3-4/36,) wyjaśnił, że przepis ten nie miał zastosowania w niniejszej sprawie, ponieważ reguluje czynności upadłej spółki dokonane z jej wspólnikami lub reprezentantami, a nie

z pracownikami i jako taki nie znajduje zastosowania w sprawach wynikających ze stosunku pracy.

O odsetkach orzekł Sąd na podstawie art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 300 k.p. mając na uwadze, że roszczenie z tytułu nienależnego świadczenia, mającego taki charakter już

w chwili spełnienia, staje się wymagalne od tej chwili, a skoro pozwana otrzymywała wynagrodzenie do 10 dnia każdego miesiąca, to z tym dniem stawał się wymagalny zwrot tego świadczenia w kwotach przewyższających kwotę minimalnego wynagrodzenia.

Apelację od wyroku wniosła strona pozwana. Zaskarżając wyrok w całości pełnomocnik pozwanej wniosł o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w całości

i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego, według norm prawem przewidzianych, a ewentualnie o uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji oraz

o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa adwokackiego za II instancję, według norm prawem przepisanych.

Apelujący zarzucił Sądowi naruszenie:

1. art. 233 k.p.c. poprzez:

- dowolną ocenę dowodów i błędną ocenę materiału dowodowego w tym w szczególności z dokumentów oraz zeznań świadków i stron polegającą na przyjęciu, że nastąpiło antydatowanie aneksu do umowy o pracę

ewentualnie

- dowolną ocenę dowodów i błędną ocenę materiału dowodowego, w tym w szczególności dokumentów oraz zeznań świadków i stron, polegającą na przyjęciu, że pomimo faktycznego otrzymywania przez Pozwaną wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł od marca 2008 r. do zmiany umowy miałyby dojść dopiero, nie wcześniej niż po 12 grudnia 2008 r.

2. art. 60 k.c. w zw. z art. 300 k.p. poprzez jego niezastosowanie w wyniku bezkrytycznego przyjęcia przez Sąd I instancji, że wypłata Pozwanej wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł od marca 2008 r. nie rodziła skutku w postaci dorozumianej modyfikacji treści stosunku pracy - na wypadek uznania przez Sąd, iż do podpisania aneksu nie doszło w dniu 29.02.2008 r.

W ocenie Autora apelacji, Sąd I instancji, pomimo braku dowodów na okoliczność antydatowania protokołu z dnia 29.02.2008 r. w sposób całkowicie dowolny ocenił przeprowadzone dowody i z niezrozumiałych przyczyn przyjął, iż aneks ten musiał być podpisany po 12 grudnia 2008 r. Wnioski te są całkowicie mylne, albowiem data dokumentu jak i okoliczności podnoszone przez Pozwaną, a w szczególności fakt otrzymywania przez Pozwaną wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł od marca 2008 r. (zgodnie z treścią aneksu), świadczą jednoznacznie o tym, iż aneks do umowy o pracę został podpisany w dniu 29.02.2008 r., a więc w dacie umieszczonej na dokumencie, a dzień wcześniej nadzwyczajne zgromadzenie wspólników Spółki podjęło m.in. uchwałę o wprowadzeniu zmian do umowy Pozwanej ze Spółką polegających na: podwyższeniu wynagrodzenia do 6.000 zł miesięcznie, wprowadzeniu możliwości przyznania premii uznaniowej, a nadto przyznano pozwanej prawo do odprawy na wypadek rozwiązania (ustania) umowy o pracę. Wynika z tego jednoznacznie, iż aneks został podpisany w wykonaniu przedmiotowej uchwały i jako sprzeczne z zasadami doświadczenia życiowego byłoby uznanie, iż pomimo podjęcia przedmiotowej uchwały do podpisania aneksu doszło dopiero po 10 miesiącach, tym bardziej, że od marca 2008 r., co było bezsporne między stronami, Pozwana otrzymywała podwyższone wynagrodzenie za pracę.

Apelujący wskazał również, że aneks do umowy o pracę w imieniu Spółki został podpisany przez A. S. działającego, jako pełnomocnik w rozumieniu art. 210 k.s.h. a z faktu, że na jednym z egzemplarzy tego dokumentu znajduje się pieczęć „Prezes” obok nazwiska A. S., w żaden sposób nie można wywodzić, że dokument został podpisany po objęciu przez Pana S. funkcji Prezesa Zarządu. Według Autora apelacji, Sąd bez dowodów, bezkrytycznie przyjął taką wersję nie ustosunkowując się jednocześnie do twierdzeń Pozwanej, która wskazała, iż na posiadanym przez nią egzemplarzu nie ma przedmiotowej pieczęćki, a zgodnie z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym należy wskazać, iż jeżeli ktoś podpisuje dwa egzemplarze dokumentu, to czyni to w ten sam sposób - w tym także, jeśli chodzi o przybicie pieczęćki. W ocenie Autora apelacji, powód w żaden sposób nie udowodnił, że dokument został podpisany w innej dacie niż wskazana na aneksie i w związku z tym Sąd nie miał możliwości przyjąć takiej wersji.

Okolicznością świadczącą o błędnym wyroku Sądu I instancji jest, wg apelacji, to, że pomimo bezspornego między stronami faktu wypłacania Pozwanej od marca 2008 r. wynagrodzenia w wysokości 6.000 zł Sąd uznał, że nie doszło wtedy do zmiany umowy

o pracę, a nawet gdyby aneks nie został podpisany 29.02.2008 r., to i tak doszłoby do zmiany treści stosunku pracy w sposób dorozumiany z uwagi na regularne wypłacanie Pozwanej wynagrodzenia w kwocie 6.000 zł od marca 2008 r.

Strona powodowa wniosła o oddalenie apelacji Pozwanej w całości z uwagi na jej całkowitą bezzasadność, rozpoznanie sprawy również pod nieobecność Powoda oraz

o zasądzenie od Pozwanej na rzecz Powoda zwrotu kosztów zastępstwa procesowego przed Sądem II instancji według norm prawem przepisanych.

Wg strony powodowej, ustalenia Sądu pierwszej instancji są prawidłowe, ponieważ

z dowodów wynika, że aneks został antydatowany przez Pozwaną na dzień 29 lutego 2008 roku oraz że z podpisanych przez Pozwaną i A. S. dwóch aneksów do umowy o pracę wynika, że wprowadzona do umowy o pracę E. A. (1) wysokość odprawy jest różna od wysokości odprawy przewidzianej w uchwale Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 4 grudnia 2008 roku oraz że przyznano pozwanej prawo do premii uznaniowej i podwyższono wynagrodzenie miesięczne do kwoty 6000 złotych brutto począwszy od dnia 1 marca 2008 roku, ale wzrost wynagrodzenia Pozwanej nie był powiązany z jakimikolwiek dodatkowymi obowiązkami lub wzrostem ilości pracy, jaka obciążałaby E. A. (1). W ocenie Autora odpowiedzi na apelację nie wydaje się, aby

w sytuacji, kiedy Spółka znajdowałaby się w dobrej kondycji finansowej celowe było podejmowanie uchwały przez wspólników tej spółki, na której mocy, wspólnicy przyznają sami sobie, na wypadek rozwiązania z nimi umów o pracę wysokie odprawy a „Oczywistym jest, że zachowanie wspólników godziło w interesy ekonomiczne Spółki oraz podyktowane było obawą rychłego bankructwa.”

W ocenie Syndyka wyłącznym celem zawarcia Aneksu było usprawiedliwienie dokonywanych na rzecz Pozwanej, bez podstawy prawnej, wypłat wynagrodzenia

w zwiększonej wysokości już od marca 2008 r., gdy pozwana zasiadała w Zarządzie Spółki, a dążenie do pisemnego potwierdzenia wysokości pobieranego wynagrodzenia uzasadnia przekonanie, że pozwana świadoma była pobierania zwiększonego wynagrodzenia za pracę bez podstawy prawnej.

Strona powodowa wywiodła, że wypłata pozwanej od marca 2008 podwyższonego wynagrodzenia za pracę w kwocie 6.000 zł r. nie rodziła skutku w postaci dorozumianej modyfikacji treści stosunku pracy i że zarzut naruszenia przez Sąd I instancji art. 60 k.c. w zw. z art. 300 k.p., należy uznać w świetle art. 5 k.c. za sprzeczny z zasadami współżycia społecznego, tak samo jak fakt, że pozwana w celu usprawiedliwienia wypłaty bezprawnie pobieranego wynagrodzenia w podwyższonej wysokości dopuściła się antydatowania Aneksu do umowy o pracę oraz antydatowania Protokołu NZW z 4 grudnia 2008 r., i tak jak twierdzenie jakoby do modyfikacji stosunku pracy pomiędzy Pozwaną a Spółką miało dojść wskutek niepodjęcia przez Spółkę żadnych działań zmierzających do odzyskania nienależnie pobieranego wynagrodzenia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Mimo, że nie wszystkie zarzuty i przytoczone na ich uzasadnienie wywody Autora apelacji okazały się zasadne, wniosek apelacji o zmianę zaskarżonego wyroku przez oddalenie powództwa miał wystarczająco uzasadnione podstawy.

Wbrew wywodom z apelacji, ocena dowodów i ustalenie faktyczne Sądu pierwszej instancji z konkluzją, że daty z części dowodów z dokumentów – opisanych w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, tj jednego z aneksów do umowy o pracę i protokołu zgromadzenia wspólników - nie odpowiadają datom rzeczywistego powstania tych dokumentów, są poparte logiczną analizą treści całego materiału dowodowego i okoliczności niespornych. Mają one również potwierdzenie w doświadczeniu życiowym. Wskazane konkluzje potwierdzają jednoznacznie nie tylko opisane w uzasadnieniu orzeczenia Sądu pierwszej instancji elementy treści dokumentów; ale przede wszystkim zestawienie wpisanych na tych dokumentach dat, nazwisk i funkcji osób, które dokumenty podpisały

z potwierdzoną wpisami w KRS chronologią dat zdarzeń, w których nastąpiły istotne z punktu widzenia tego sporu, zmiany osobowe w zarządzie pozwanej Spółki. Kierując się tymi przesłankami Sąd odwoławczy w pełni podzielił ustalenie Sądu pierwszej instancji z argumentacją, że i dlatego aneksy do umów o pracę powódki z naniesioną datą z lutego 2008 roku nie mogły powstać w lutym 2008, lecz najwcześniej w pierwszej dekadzie grudnia 2008 roku.

Ani wskazane wyżej okoliczności, ani poprawny wywód Sądu pierwszej instancji na temat procedury antydatowania dokumentów, ani teza na jakiej Syndyk masy upadłości upadłego pracodawcy pozwanej oparł powództwo, tj. jakoby roszczenie z pozwu uzasadniać miał fakt, że źródłem uprawnienia E. A. (1) do wynagrodzenia w wysokości 6 tysięcy zł miesięcznie stała się czynność prawna dokonana dopiero w grudniu 2008 roku z zamiarem pokrzywdzenia wierzycieli, nie mogły w okolicznościach tej sprawy uzasadnić uwzględnienia pozwu i obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu Syndykowi równowartości kwot, które E. A. (1) otrzymywał tytułem wynagrodzenia za pracę, której wykonywania przez pozwaną w okresie objętym roszczeniem Syndyk żadnym dowodem nie zakwestionował. Przesłanki faktyczne do obciążenia pozwanej obowiązkiem zwrotu masy upadłości wynagrodzenia, na jakiegokolwiek podstawie materialnoprawnej, w tym na podstawie wskazanych przez Sąd pierwszej instancji przepisów art. 405 k.c. w zw. z art. 410 § 1 i 2 kc., i art. 300 kp. lub na podstawie wskazanych przez Syndyka w pozwie przepisów art. 134 ust 1 w zw. z art. 128 §2 i pun., nie zostały wykazane.

Ze stanu faktycznego, otwierzonego materiałem dowodowym zgromadzonym w aktach tego postępowania wynika niepodważalnie, że kwoty, jakich zwrotu do masy upadłości żądał w pozwie Syndyk (...) Spółka z o.o. w K. w upadłości likwidacyjnej, stanowią część wynagrodzenia wypłaconego pozwanej przez Spółkę (...) Spółka z o.o. w K. za pracę wykonaną w miesiącach styczeń, luty marzec i kwiecień 2009 roku przez pozwaną jako pracownika, na podstawie skutecznie zawartej, ważnej i realizowanej przez strony nieprzerwanie od października 2001 roku umowy o pracę. Jest poza sporem, że na podstawie wskazanej umowy pozwana; będąca jednym z dwóch udziałowców spółki oraz członkiem dwuosobowego zarządu, została zatrudniona w Spółce w charakterze specjalisty ds. ubezpieczeń, a więc, że za wykonywaną pracę miała prawo do świadczenia wzajemnego w postaci wynagrodzenia, którego wysokość strony umowy są władne ustanowić w umowie i które na korzyść pracownika może być zmienione przez pracodawcę nawet jednostronnie. Niesporne jest również to, że kwota objęta żądaniem pozwu wyliczona została jako różnica między kwotą wynagrodzenia w wysokości 6000 złotych miesięcznie, rzeczywiście wypłaconego pozwanej przez spółkę nieprzerwanie od marca 2008 roku, a kwotą minimalnego wynagrodzenia należnego powódce na warunkach z pierwotnego tekstu umowy o pracę.

Nie jest kwestionowane ustalenie Sądu pierwszej instancji (mimo równoległych ustaleń o antydatowaniu), że w grudniu 2008 roku spółka (...) Spółka z o.o. w K., reprezentowana przez A. S.; będącego pełnomocnikiem ww. Spółki ustanowionym uchwałą zgromadzenia wspólników do reprezentowania Spółki w umowie o pracę z E. A. (1) i pozwana zawarła Aneks do umowy o pracę z 1 października 2001 roku, wg, którego, miesięczne wynagrodzenie powódki za pracę wynosiło od 1 marca 2008 roku 6000 złotych brutto miesięcznie (Aneks włączony do części B akt osobowych oznaczony lp.(...)), czyli - co niesporne - dokładnie taką kwotą jaką E. A. (1) otrzymywała od pracodawcy nieprzerwanie i stale już od marca 2008 roku za pracę w charakterze specjalisty ds. ubezpieczeń, z tytułu ważnej, wiążącej, i co niekwestionowane w tej sprawie, realizowanej przez strony umowy o pracę z 1 października 2001 roku. Nie jest sporne, że istnieje Uchwała Walnego Zgromadzenia, z której wynika, że ten organ Spółki która była pracodawcą powodowa akceptował taką wysokość wynagrodzenia miesięcznego pozwanej od 1 marca 2008 roku.

Z akt sprawy wynika, że Syndyk masy upadłości, poza twierdzeniami, że działalność spółki (...) Sp. z o.o. w K. za cały rok 2008 zakończona została stratą oraz że w chwili, gdy sporządzany był ww. Aneks do umowy (czyli w grudniu 2008 roku) pozwana, jako udziałowiec i członek zarządu, musiała wiedzieć o złej kondycji finansowej, nie twierdził, nie zgłosił i nie przedstawił dowodów na okoliczność, że Spółka (...) znajdowała się w złej kondycji finansowej również w marcu 2008 roku (czyli ponad rok przed datą złożenia wniosku o ogłoszenie upadłości i prawie 16 miesięcy przed datą ogłoszenia tej upadłości), gdy miała miejsce rzeczywista, jednostronna podwyżka przez Spółkę wynagrodzenia zasadniczego pozwanej do kwoty 6000 złotych miesięcznie. Jakkolwiek z akt sprawy nie wynika, że w

marcu 2008 roku, gdy E. A. (1) i jej mąż byli, współnikami reprezentującymi 100% kapitału zakładowego spółki (...) Sp. z o.o. w K., będąc jednocześnie członkami dwuosobowego zarządu tej spółki, podwyżka wynagrodzenia pozwanej dokonana została w formie czynności dokonanej przez organ lub pełnomocnika wskazanych w art. 210§1 ksh, to nie ma również podstaw by te realną i realizowaną czynność uznać, w płaszczyźnie treści stosunku pracy łączącego już pozwaną i (...)Sp. z o.o i wykonywanego przez obie strony stosunku pracy zgodnie z ich wolą, za nieskuteczną i pominąć, jak stwierdził Sąd pierwszej instancji, jako „irrelevantną” przy ocenie zasadności roszczenia objętego pozwem w tej sprawie. Jakkolwiek, z uwagi na treść art. 210 § 1 ksh niewątpliwe jest, że w marcu 2008 roku przy czynnościach umownych pozwanej (członka zarządu spółki (...). z o.o w K.) i (...) sp. z o.o. w K. nikt spoza kręgu wskazanego w wyżej oznaczonym przepisie nie mógł skutecznie reprezentować pozwanej spółki, to jednak Sąd Okręgowy akceptuje pogląd, że niewłaściwa reprezentacja spółki z o.o. jako pracodawcy przy dokonywaniu czynności związanych z modyfikowaniem treści nawiązanego już i rzeczywiście realizowanego zgodnie z wolą stron, stosunku pracy, między członkiem zarządu a spółką z ograniczoną odpowiedzialnością, nie mus prowadzić do bezwzględnej nieważności czynności prawnej dokonanej sprzecznie z zasada ustanowioną w art. 210 §1 ksh. Z przepisów Kodeksu spółek handlowych i kodeksu pracy nie można wywieść, że każde naruszenie zasad reprezentacji spółki w umowie o pracę zawartej z członkiem zarządu prowadzi do bezwzględnej nieważności czynności wpływającej na powstanie i treść uprawnień pracowniczych, a w judykaturze przyjmuje się, że nie ma przeszkód do sanowania skutków takich czynności wg regulacji z art. 103 § 1 k.c, która dopuszcza również możliwość potwierdzenia umowy zawartej w imieniu osoby prawnej przez pełnomocnika działającego bez umocowania albo z przekroczeniem jego zakresu.

W okolicznościach tej sprawy (niespornych a de facto zignorowanych przy rozważaniach nad właściwą subsumcją stanu faktycznego istotnego dla oceny zasadności roszczenia Syndyka o zwrot wynagrodzenia za pracę) istotne znacznie ma fakt, że wbrew ocenom Sądu pierwszej instancji, Aneksy do umowy o pracę między pozwaną E. A. (1) a jej pracodawcą - (...) sp. z o.o w K., zawarte w formie pisemnej w grudniu 2008 roku, już przez należycie umocowanego do takich czynności z pozwana A. S., nie ukształtowały de facto prawa pozwanej do wynagrodzenia za pracę należnego z tytułu pracy wykonywanej w ramach umowy o pracę wiążącej strony od października 2001 roku, lecz zatwierdzały stan istniejący, w sytuacji, gdy zasadnicze wynagrodzenie miesięczne o wartości kwotowej oznaczonej w aneksie, wypłacane było pozwanej za wola wszystkich organów spółki regularnie od marca 2008 roku. Skoro Syndyk przyznał, że pracodawca wypłacał E. A. (1) wynagrodzenie zasadnicze w wysokości 6 tysięcy złotych miesięcznie, nieprzerwanie już od marca 2008 roku a Aneksy z grudnia 2008 roku w tym zakresie nie zamieniały, lecz potwierdzały jedynej stan istniejący od dziewięciu miesięcy, to mimo sporu, co do konkretnej daty wyrażania przez zgromadzenie współników (...) sp. z o.o. rzeczywistej woli Spółki odnośnie podwyższenia pozwanej od 1 marca 2008 roku wynagrodzenia miesięcznego do kwoty 6 tysięcy zł, również w formie uchwały i odnośnie daty uchwały o powołaniu pełnomocnika zgromadzenia współników do dokonania stosownych nie ma podstaw aby stwierdzić, że pracodawca pozwanej nie przyznał E. A. (1) uprawnienia do wynagrodzenia w wysokości 6tyś zł i od 1 marca 2008 roku . Ważność i skuteczność wskazanych wyżej Uchwał nie została w trybie z ustawy Kodeks handlowy podważona przed Sąd a zawarte na ich podstawie z pozwaną Aneksy do umowy o pracę nie są nieważne (mimo antydatowania). Teś tych dokumentów potwierdza jednoznacznie, że zgromadzenie współników, władne ustanowić pełnomocnika o jakim mowa w art. 210 §1 ksh, podjęło w grudniu 2008 roku uchwałę w sprawie wysokości wynagrodzenia miesięcznego pozwanej od 1 marca 2008 roku, oznaczając w uchwale wysokość tego wynagrodzenia kwotą tożsamą z wysokością wynagrodzenia miesięcznego rzeczywiście, stale i niezmiennie wypłacaną pozwanej przez Spółką „od 1 marca 2008 roku” i że należycie umocowany pełnomocnik podpisał ostatecznie z pozwaną zgodny z treścią uchwał o wynagrodzeniu miesięcznym aneksy dotyczące zmiany wysokości wynagrodzenia od 1 marca 2008 roku, a więc również to ze istotą tych czynności prawnych nie było przyznanie pozwanej wynagrodzenia z datą wsteczną w celu opisanym pozwem, ale zatwierdzenie czyli sanowanie czynności zgodnych z wolą spółki lecz dokonanych w marcu 2008 roku z naruszeniem wymogu z art. 210 §1 ksh już. Ocena ta, przy braku jakichkolwiek dowodów, że sanowana czynność z marca 2008 roku była czynnością sprzeczną z prawem lub z zasadami współzycia społecznego, albo że uzyskane w jej efekcie przez pozwaną prawo do wynagrodzenia za pracę ze stosunku pracy w wysokości 6000 zł złotych było efektem czynności, o jakich mowa w art. 527 kc lub w art. 128§2 pun , przemawiała za oddaleniem powództwa o zwrot części wynagrodzenia z pracę w całości.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, przychylając się do poglądów dopuszczających sanowanie czynności prawnych związanych z realizacją stosunku pracy nawiązanego z członkiem zarządu, ale dokonanych uprzednio przy naruszeniu zasad reprezentacji spółki z o.o. (por. uchwała siedmiu sędziów SN z 14 września 2007 roku II CZP 31/07, wyrok Sądu Najwyższego I UK 300/11 z 2 marca 2012 roku, wyrok z 28 czerwca 2012 roku II PK 290/11, wyrok z 12 maja 2011 roku II PK 325/10, wyrok SN z dnia 8 czerwca 2010 r. I PK 16/10), stwierdził, że nie ma w zgromadzonym materiale dowodowym podstaw uzasadniających, zobowiązanie pozwanej do zwrotu Syndykowi masy upadłości byłego pracodawcy pozwanej, jakiegokolwiek części wynagrodzenia za pracę ze sporem objętego okresu, ani na podstawie art. 405 kc w zw. z art. 410§1i2 kc, ani na podstawie art. 134 pun. O bezpodstawnym wzbogaceniu pozwanej lub świadczeniu nienależnym nie może być mowy skoro nie jest kwestionowane, że pozwana otrzymała objęte roszczeniem kwoty jako ekwiwalent za pracę, jak rzeczywiście świadczyła w ramach stosunku prawnego o cechach opisanych w art. 22 §1 kpc kp pracy i w ramach którego zobowiązana była do starannego działania w postaci rodzajowo opisanej pracy a nie do osiągania konkretnych rezultatów. Fakt pogorszenia się sytuacji finansowej pracodawcy w trakcie roku 2008 nie jest samoistnym dowodem dla tezy, że nakład pracy pozwanej nie uzasadniał w marcu 2008 roku, podwyższenia jej wynagrodzenia.

Dodać należy, że z list płac, które przedstawiła pozwana oraz Syndyk za część miesięcy z okresu marzec 2008 – kwiecień 2009 roku (k.74-75, 94-97 a.s.) wynika, że w październiku 2008 roku wśród 19 osób zatrudnianych przez (...) sp. z o.o. wynagrodzenie zasadnicze 6 tys zł brutto miesięcznie otrzymywały cztery zatrudnione w Spółce osoby, wynagrodzenie wyższe niż 5100 złotych dwie osoby, a wynagrodzenie wyższe lub bliskie 4 tys zł sześć osób, natomiast wynagrodzenie w kwocie jak wskazana w pierwotnej treści umowy tylko dwie osoby. Wg list z okresu objętego roszczeniem spółka zatrudniała już tylko 9 osób, z których wynagrodzenie zasadnicze równe wynagrodzeniu pozwanej otrzymywały cztery osoby wynagrodzenie zasadnicze 4325 zł, 3494 zł lub 2250 zł po jednej osobie, a tylko dwie osoby 1276 zł. Zestawienie tych danych dowodzi, że zobowiązania Spółki z tytułu kosztów zatrudnienia pozwanej w okresie objętym sporem w relacji do takich kosztów z roku bieglego nie zwiększyły się a zobowiązania z tytułu kosztów zatrudnienia wszystkich pracowników zmalały kilkakrotnie. Aneksy do umowy o pracę z powódką, sporządzone w grudniu 2009 roku nie spowodowały, zatem zwiększenia zadłużenia spółki i nie zwiększyły ani ryzyka ani poziomu niewypłacalności Spółki, której Syndykiem jest powód w tej sprawie, wobec wierzycieli.

Mając za podstawę powyższe ustalenia i oceny Sąd Okręgowy, orzekając zgodnie z dyspozycją normy z art. 386§1kpc zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że bezzasadne powództwo oddalił i zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej koszty zastępstwa procesowego należne przed Sądem pierwszej instancji na podstawie art. 98§1i 3 w zw. z art. 99 kpc przy uwzględnieniu reguł i wskazań z art. 109§2kpc oraz wskazań i norm określonych w § 12 ust. 1 pkt. 2 w zw. z § 6 pkt. 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie (...) – Dz.U. 2002 nr 163 poz.1348 ze zm.

Na zasadzie z art. 108§1kpc i na podstawie wniosku strony wygrywającej w postępowaniu odwoławczym, Sąd zasądził od strony powodowej na rzecz pozwanej zwrot kosztów postępowania apelacyjnego ustalony, jako suma uiszczonej od apelacji opłaty sądowej i wynagrodzenia adwokata w postępowania apelacyjnym przez Sądem Okręgowym, przy zastosowaniu norm z § 13 ust. 1 pkt. 1 w zw. z § 12 ust. 1 pkt. 2 i § 6 pkt. 5 ww. rozporządzenia.